

Autoritet eller nogen Upartist til at give Votum til Capitelstaxten. Man anseer Præsten for partist, fordi han oppebærer Tiende, Retsbetjenten, fordi han mulig kunde faae nogen Fordeel ved, at Capitelstaxten blev høit anfat, Sogneforstanderskabet, fordi de fleste Medlemmer deraf ere Tiendehdere, og den Handlende, fordi han slutter Handeler med Folk, og det som Følge deraf kunde blive i hans Interesse, at Capitelstaxten blev sat paa den ene eller anden Maade. Men er det Tilfældet, at der saaledes ikke er nogen Upartist, at selv den, hvis Interesse er aldeles indirecte og kun berøber paa mulige Eventualiteter, ogsaa er partist, seer jeg ikke, hvorledes man skal komme til nogen Ordning, som kan tilfredsstille, og i saa Fald turde det vistnok være det Rigtigste at blive ved, hvad der engang er bestemt, og som jeg troer, dog endnu bestandig de fleste maade erkende for at være ret taaleligt. Det gjør mig isørigt ondt, at denne Opfattelse synes at gjøre sig gjældende, fordi det vil være en Hindring for at komme til en forandret Maade at sætte Capitelstaxten paa, hvilket jeg troer vilde være hensigtsmæssig, naar man blot kunde finde den rette Maade; men, som sagt, de Anstuelser, som synes at herske, gjøre det rigtignok tvivlsomt, om man kan naae et saadant Resultat. Jeg skal kun med Hensyn til det Forslag, som foreligger, bemærke, at min væsentligste Indbenning imod, at Sogneforstanderskaberne skulle afgive Indberetninger istedetfor Øvrighederne, er ikke, at Sogneforstanderskabets Medlemmer have Interesse i den Priis, hvortil Capitelstaxten bliver sat, men er derimod den, at deres Votum kun kan see ifølge Fleertalsbeslutning; thi derved forsvinder den Enkeltes Ansvar, og det er altid i saadanne Sager af ikke ringe Mislighed.

Strøm: Der er endnu to smaa Bemærkninger, som jeg ønsker at gjøre. Den ene gjælder, hvad der blev sagt af den ærede 2den Landssthingsmand for 6te Kreds (Milling), at i det Stift, hvor han er fra, har i mange Aar Præsternes Indberetninger været høiere end de verdslige. Det forholder sig fuldkommen rigtigt; men eg seer rigtignok ikke, hvad det be-

viser; thi man kan ligesaa godt sige, at de Verdsliges Indberetninger, som væsentlig ere hentede fra Sognefogderne og Rjøbmændene, have været lavere end de Geistliges; det bliver Gæt og det Samme, hvad man siger. Dernæst blev der i Begyndelsen af Forhandlingen udkastet en lille Handske fra den ærede 1ste Landssthingsmand for 10de Kreds (Vehmann), som synes at være bleven liggende, idet der slet ikke er Nogen, der har villet røre ved den. Han gjorde nemlig opmærksom paa, at siden Lovforslaget blev forhandlet her ifjor, have vi faaet et hyderligere Beviis for, at Capitelstaxterne ikke blive satte for høit, og dette Beviis blev hentet fra den jydste Krigsstadestatningslov. Det vilde være ønskeligt, om Nogen vilde optage denne Handske og søge at gjendrive denne Paaastand; thi saalænge dette ikke er slett, maa det staae ved Magt, at det er erkjendt fra alle Sider, at de Priiser, der ere satte efter Capitelstaxten, have været for lave. Rigtignok har den ærede 1ste Landssthingsmand for 7de Kreds (L. Jensen) paaberaabt sig, at han juridisk kunde bevise, at i hans Egn har Capitelstaxten været høiere end den sædvanlige Priis, og jeg betvivler slet ikke, at det har været Tilfældet; men det er ikke sagt, at det ligger i Indberetningerne, thi det kan ligge i ganske andre Ting. Derfor vi nemlig tænke os et Stift deelt i to Dele og Priiserne i den ene Deel langt høiere end i den anden, saa vil Middelpriisen, det vil sige Capitelstaxten i den ene Deel blive noget høiere end i den anden Deel, men igjen i den anden Deel blive noget lavere end i den første. Saaledes forholder det sig i det Stift, hvor jeg er fra; der er en meget betydelig Forskjel paa de forskjellige Indberetninger; men de kunne derfor være rigtige allesammen.

Nasmusen: Med Hensyn til den Bemærkning, der er falden angaaende Capitelstaxten, sammenlignet med den Forbring, der under Behandlingen af Krigsstadeloven blev gjort, jeg troer med Hensyn til Havreprisen, skal jeg kun sige, at de to Ting slet ikke taale at sammenlignes. Havreprisen var, saavidt jeg erindrer, bestemt efter et Gjennemsnit af de sidste 10 Aars Capitelstaxt, altsaa for 1854-64, og det blev da befundet, at Gjennemsnitsprisen